

ΕΣΤΙΑ ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ**Β. ΗΠΕΙΡΟΥ 47 ΜΑΡΟΥΣΙ****ΤΗΛ. 2108025211**

Άμαρούσιον 16-10-2013

Άρ. πρωτ. 82

Μακαριώτατε Πρόεδρε
 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
 Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Εὐλογεῖτε.

Κυκλοφορήθηκε στίς 26-09-2013 ἡ κάτωθι ἐγκύκλιος, μονοσέλιδο κείμενο, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπογεγραμμένο ἀπό τόν Ἀρχιγραμματέα Αὐτῆς, θεοφιλέστατο ἐπίσκοπο Διαυλείας κ. Γαβριήλ, μέ θέμα: «Περὶ τοῦ ζητήματος τῆς “ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΑΙΝΕΣΕΩΣ”, συμφώνως τοῖς Ν. 3984/2011 καὶ 4075/2012»

**«Περὶ τοῦ ζητήματος τῆς “ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΑΙΝΕΣΕΩΣ”,
 συμφώνως τοῖς Ν. 3984/2011 καὶ 4075/2012»**

Πρωτ. 4035

Ἀριθμ. Διεκπ. 1778

Ἀθήνησι 26ῃ Σεπτεμβρίου 2013

Συνοδικῇ Ἀποφάσει, ληφθεῖση ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 31ης μηνός Αὐγούστου ἐ.ἔ., καὶ κατόπιν σχετικῆς εἰσηγήσεως τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Βιοηθικῆς, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείᾳ Συνεδρία Αὐτῆς, ἤχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν ὅπως ὑπευθύνως πληροφορήση ὑμᾶς ἐπὶ τῶν ὡς κάτωθι.

Διὰ τοῦ νέου Νόμου 3984/2011 περὶ τῶν μεταμοσχεύσεων καὶ τῆς δωρεᾶς ὀργάνων, ὁ ὁποῖος ἀντικατέστησε τόν παλαιότερον Νόμον 2737/1999, εἰσῆχθη ἡ ἔννοια τῆς εἰκαζομένης συναινέσεως, κατὰ τὴν ὁποῖαν ὅποιος δέν ἔχει δηλώσει ἐγγράφως, ὅσον ἦτο ἐν ζωῇ, ὅτι ἀρνεῖται τὴν μετὰ θάνατον δωρεάν τῶν ὀργάνων του, τότε αὐτομάτως θεωρεῖται καὶ δωρητῆς. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν, ἡ μὴ ἄρνησις ἐρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ὡς συναίνεσις. Ἡ διατύπωσις τοῦ Ν. 3984 (ἄρθρ. 9, παρ. 2) ἔχει ὡς ἐξῆς: «Ἡ ἀφαίρεση ἐνός ἡ περισσότερων ὀργάνων ἀπὸ ἐνήλικο, θανόν πρόσωπο πραγματοποιεῖται ἐφόσον, ὅσο ζούσε, δέν εἶχε ἐκφράσει τὴν ἀντίθεση του». Ὁ Νόμος προέβλεπεν ὅτι ἡ ἰσχὺς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως θά ἤρχιζεν ἀπὸ 1ης Ἰουνίου

2013.

Εἰς τό ὡς ἄνω μέτρον ἀντέδρασαν διά ποικίλους λόγους διάφοροι φορεῖς, ὡς ὁ Ἐθνικός Ὄργανισμός Μεταμοσχεύσεων, οἱ σύλλογοι μεταμοσχευμένων, οἱ σύλλογοι νεφροπαθῶν, ὁ Πανελλήνιος Ἱατρικός Σύλλογος, ὁ Ἐθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτῶν Ἑλλάδας καί κυρίως ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἡ ὁποία μάλιστα ἀπέσυρε τόν ἐκπρόσωπόν της ἀπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐθνικοῦ Ὄργανισμοῦ Μεταμοσχεύσεων.

Κατόπιν τούτου, ὁ τότε Ὑπουργός Ὑγείας, κ. Ἀνδρέας Λοβέρδος, ὑπεχρεώθη καί προσῆλθεν εἰς συνάντησιν μετά τῶν μελῶν τῆς Διαρκοῦς Ἱεραῦς Συνόδου, τήν 13ην Ὀκτωβρίου 2011, ὁπότε καί μεταπεισθεῖς ὑπεσχέθη νά διορθῶσιν διά τροπολογίας τήν ἐπίμαχον διάταξιν, ὅπερ καί τελικῶς ἐγένετο διά τοῦ Νόμου 4075/ 2012, ὅπου εἰσάγεται ἡ ἔννοια τῆς οἰκογενειακῆς συναίνεσεως (Ἄρθρο 55, παρ. 4, ΦΕΚ 86, τεύχ. Α΄, 11.4.2012), ἥτοι εἰς τήν ἀρχικήν διατύπωσιν τοῦ Ν. 3984 (ἄρθρ. 9, παρ. 2) «Ἡ ἀφαίρεση ενός ἢ περισσότερων ὀργάνων ἀπό ἐνήλικο, θανόν πρόσωπο πραγματοποιεῖται ἐφόσον, ὅσο ζούσε, δέν εἶχε ἐκφράσει τήν ἀντίθεσιν του», προστίθεται ἡ περιοριστική πρότασις: «καί κατόπιν συναίνεσης τῆς οἰκογενείας του».

Ὡς ἐκ τούτου, εἰσάγεται ἡ συναίνεσις τῆς οἰκογενείας. Ἐν τέλει, αὐτή ἡ τροπολογία ἀφ' ενός μὲν καταργεῖ κατ' οὐσίαν τήν εἰκαζομένην συναίνεσιν, ἀφ' ἑτέρου δέ ὑπερέχει ἀκόμη καί τοῦ παλαιότερου νόμου, τοῦ Ν. 2737/1999, διότι ἐκεῖ ἤρκει ἡ σιωπή τῶν στενῶν συγγενῶν, ἐνῶ τώρα ἀπαιτεῖται ὅπωςδήποτε ἡ συναίνεσις των.

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω, διαπιστοῦται πασιφανῶς ὅτι ἡ ἀντίληψις καθ' ἣν ἀπό 1-6-2013 τυγχάνομεν ὄλοι «ἐν δυνάμει δότες» ἀποδεικνύεται προφανῶς ἐσφαλμένη. Ταῦτα πάντα γνωρίζοντες ὑμῖν, παρακαλοῦμεν ἐν ταῦτῳ διά τήν ὀρθήν κατὰ τά ἀνωτέρω ἐπί τοῦ θέματος πληροφόρησιν τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος.

Ἐντολῇ καί Ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱεραῦς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Διαυλείας Γαβριήλ

Ἡ ὡς ἄνω ἐγκύκλιος μᾶς προβλημάτισε περισσότερο ἀπό ὁποιοδήποτε ἄλλο κείμενο σχετικό μέ τίς μεταμοσχεύσεις, γιά τίς ὁποῖες, ὡς γνωστόν, ἔχει ἀνοιχθεῖ εὐρύτατος διάλογος ἀνάμεσα στοὺς Ἑλληνες ὀρθοδόξους πολῖτες.

Ὡς Ἐστία Πατερικῶν Μελετῶν ζητήσαμε ἀπό δύο λίαν ἐγκρίτους νομικούς καί συνειδητά μέλη τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας μας, τόν κ. Χρῆστο Παπασωτηρίου, δικηγόρο παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ καί Εὐρωπαϊκῷ Δικαστηρίῳ καί

τόν κ. Χαράλαμπο Ἄνδραλη, μάχιμο δικηγόρο, νά μᾶς διευκρινήσουν, ὅσα δέν μπορέσαμε νά ἐννοήσουμε, ἀπό τήν ὑπό τοῦ ἀγίου Ἀρχιγραμματέως ὑπογραφεῖσα ἐγκύκλιο.

Συνέταξαν ἕκαστος ὁ μὲν πρῶτος Αἴτηση - Ἀναφορά, ὁ δέ δεύτερος Γνωμοδότηση, τῶν ὁποίων ἀμφοτέρα τά κείμενα εὐσεβάστως ὑποβάλλομεν.

ΑΙΤΗΣΙΣ - ΑΝΑΦΟΡΑ
ΕΣΤΙΑΣ ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
Ὁδός Β. Ἡλείρου 47, Ἀμαρούσιον

Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 14ῃ Ὀκτωβρίου 2013

ΘΕΜΑ: ΕΙΚΑΖΟΜΕΝΗ ΣΥΝΑΙΝΕΣΙΣ συμφώνως τοῖς νόμοις 3984/2011 καί 4075/2012

Μακαριώτατε,

Μετά μεγίστης προσοχῆς καί ἐνδιαφέροντος ἀνεγνώσαμε τήν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 4035/26-9-2013 Συνοδικήν Ἀπόφασιν, ληφθεῖσαν ἐν τῇ Συνεδρία τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 31ης μηνός Αὐγούστου ἐ.ἔ.

Διά τῆς ὡς ἄνω Συνοδικῆς Ἀποφάσεως διαπιστοῦται, ὅτι κατηργήθη κατ' οὐσίαν ἡ εἰκαζομένη συναίνεσις διά τῆς ἐπελθούσης τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 9 παρ. 2 Ν. 3984/2011 δυνάμει τοῦ ἄρθρου 55 Ν. 4075/2012, εἰς τρόπον ὥστε πλέον ἀπαιτεῖται ἡ συναίνεσις τῆς οἰκογενείας τοῦ θανόντος.

Ἐπί τῆς ἀνωτέρω διαπιστωτικῆς Συνοδικῆς Ἀποφάσεως ἔχομεν τήν τιμὴν νά ἐπισημάνωμεν τά ἐξῆς:

1. Καίτοι τό ἄρθρον 55 Ν. 4075/2012 ἐτροποποίησεν, κατά τά προειρημένα, τό ἄρθρον 9 παρ. 2 Ν. 3984/2011, ἀπαιτουμένης τῆς συναινεσεως τῆς οἰκογενείας τοῦ θανόντος, ὅμως ἔκδηλος καί ἀπόλυτος τυγχάνει ἡ σιγή τοῦ Νόμου γιά τούς δεκάδες χιλιάδες συνανθρώπους μας, οἵτινες ἀποθνήσκουν μόνοι καί ἄνευ οἰκογενείας καί διά τούς ὁποίους οὐδεῖς ὑφίσταται ἵνα ἀπαντήσῃ ἂν τά ὄργανά του θά δωρηθοῦν. Ἄραγε τά ὄργανα καί τά σώματα τοιούτων ἀποθνησκόντων ἀνθρώπων περιέρχονται εἰς τήν «κυριότητα» τοῦ Κράτους, ἢ τοῦ οἰκείου Δήμου, ἐν ᾧ ἀποθνήσκουν, ὅστις φέρει τήν αὐτεπάγγελτον νόμιμον ὑποχρέωσιν τοῦ ἐνταφιασμοῦ;
2. Στήν Χώρα μας ἔχουν ἤδη εἰσέλθει παρανόμως καί διαβιοῦν, ὡς ἐπί τό πλεῖστον ἄνευ ταξιδιωτικῶν ἐγγράφων ἢ δελτίων ταυτότητος, ἑκατοντάδες χιλιάδες ἄλλοδαποί, οἱ ὅποιοι ἐπισήμως «δέν ὑπάρχουν». Ἀρκετοί ἐξ αὐτῶν ἀποθνήσκουν, ἐνίοτε (εἰς τήν καλλιτέραν τῶν

περιπτώσεων) ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν νοσοκομείοις.

3. Ἦδη ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἔνθα ἀλλότρια τῶν παρ' ἡμῖν κρατοῦν ἦθη, σύμπαν τό σῶμα - οὐ μόνον τά ὄργανα - τῶν ἄνευ οἰκογενείας καί λοιπῶν στοιχείων θανόντων χρησιμοποιοῦνται παντοειδῶς, ἀκόμη καί διά τήν παρασκευήν ζωοτροφῶν καί λιπασμάτων.

4. Ἐν ἀπάσαις ταῖς ἀνωτέρω - ἐνδεικτικῶς καί μόνον - εἰσφερομέναις περιπτώσεσιν ἐγείρονται μείζονα καί ἀνυπέρβλητα ζητήματα, οὐ μόνον βιοηθικῆς, ἀλλά καί νομιμότητος.

5. Ἐνδεικτικῶς καί πάλιν καί πρός ἄμεσον προβληματισμόν ἐπισημαίνομεν τό ἄρθρον 2 παρ. 1 τοῦ Συντάγματος, ὁρίζον ὅτι: «1. Ὁ σεβασμός καί ἡ προστασία τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελοῦν τήν πρωταρχική ὑποχρέωση τῆς Πολιτείας». Πιστεύω ὅτι συνιστᾷ κοινόν τόπον ἀπάντων ἡμῶν καί ἀναμφίβολον στοιχεῖον τῶν ἐν Ἑλλάδι τουλάχιστον κρατούντων χρηστῶν ἠθῶν, τό γεγονός ὅτι ὁ σεβασμός τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου προσήκει πρό πάντων νά ἐκδηλοῦται κατά τήν ἀδιαμφισβητήτως ἱεράν στιγμὴν τοῦ θανάτου αὐτοῦ καί ὠσαύτως τῆς κηδεύσεώς του, ἄνευ προηγουμένου τεμαχισμοῦ τοῦ σώματος καί χρησιμοθηρικῆς ἐξορύξεως τῶν ὀργάνων του.

6. Μείζον πάντων ἐστίν ὅμως τό ζήτημα ὅτι δυνάμει τοῦ Νόμου 3984/2011 τίθεται τό πρῶτον ἐν τῇ ἡμετέρα νομοθεσίᾳ ἡ ἀνήθικος καί παράνομος - ὡς ἀντισυνταγματική καί δῆ ἀντιβαίνουσα τῷ ἄρθρῳ 2 παρ. 1 τοῦ Συντάγματος - ἔννοια τοῦ «ἐγκεφαλικοῦ θανάτου», ἣτις οὐδόλως ἔχει ἐπικρατήσει ἐν τῇ ἰατρικῇ καί τῇ νομικῇ ἐπιστήμῃ, τούτων συγκλινουσῶν τῇ μόνῃ καί ὀρθῇ ἀπόψει, ὅτι ὁ θάνατος ἐπέρχεται ἅμα τῇ διακοπῇ τῆς λειτουργίας τῆς καρδίας καί τῆς ἀναπνοῆς. Ὁ δέ «ἐγκεφαλικός θάνατος» συνιστᾷ σαθρόν ἔρεισμα διά τήν διάπραξιν τοῦ ἐγκλήματος τῆς ἐκ προθέσεως ἀνθρωποκτονίας, εἶναι δέ πασίγνωστοι αἱ περιπτώσεις ἀνθρώπων ἀνανηψάντων ὡς καί γυναικῶν τεκουσῶν ἐν καταστάσει ἐγκεφαλικοῦ θανάτου. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θά συμφωνεῖτε ὅτι οἱ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εὑρισκόμενοι συνάνθρωποι ἡμῶν οὐ μόνον ἄχρηστοι τυγχάνουν καί καταδικαστέοι εἰς θάνατον, ἀλλ' οὔτε καί «νεκροί», ὡς θέλει τούτους ὁ ἀνωτέρω «νόμος».

Ἐπί τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω, παρακαλοῦμεν θερμότατα τήν Ὑμετέραν Μακαριότητα ὅπως ἐξετάσητε πλήρως τόν ὡς ἄνω νόμον καί ἀναθεωρήσητε τήν ὡς ἄνω Συνοδικήν Ἀπόφασιν, ἐπί τῷ τέλει τῆς ὀρθῆς ἐνημερώσεως τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος, τήν ὁποίαν καί ἀναμφιβόλως ἐπιθυμεῖτε.

Ἐπικαλούμενος τὰς ἀρχιερατικὰς πατρικὰς εὐχὰς

Σας

Διά τήν Ἑστίαν Πατερικῶν Μελετῶν
ΧΡΗΣΤΟΣ Ι. ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
Παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος στὶς 26 Σεπτεμβρίου 2013 ἐξέδωσε μία ἐγκύκλιο, μὲ τὴν ὁποία ἐνημερώνει τὸ χριστεπώνυμο πλήρωμα γιὰ τὴ μετατροπὴ τοῦ νομικοῦ καθεστῶτος τῆς «εἰκαζόμενης συναίνεσης» σὲ ἐκεῖνο τῆς «οἰκογενειακῆς συναίνεσης».

Μὲ ἀφορμὴ τὴν ὡς ἄνω ἐγκύκλιο, καταθέτουμε τὶς ἐξῆς παρατηρήσεις:

1) Ἡ εἰσαγωγὴ στὸν νόμο 3984/2011 τῆς φράσης «καὶ κατόπιν συναίνεσης τῆς οἰκογένειάς του» μὲ τὸ νόμο 4075/2012, ἀποτελεῖ ἀσφαλῶς μία θετικὴ ἐξέλιξη. Ὡστόσο στὴν πραγματικότητα, δὲν ἐξαλείφεται ὁ ὅρος τῆς εἰκαζόμενης συναίνεσης, ἀλλὰ εἰσάγεται σὲ μία πιὸ ἥπια μορφή, ἐκείνη τῆς οἰκογενειακῆς συναίνεσης.

Ἐφόσον ὁ ἀσθενὴς δὲν συναινεῖ ρητὰ στὴν «δωρεά» τῶν ὀργάνων του, ἀλλὰ συναινοῦν ἀντ' αὐτοῦ τρίτα πρόσωπα, ὑφαρπάζοντάς του τὸ δικαίωμα τῆς κρισιμώτατης ἀπόφασης παροχῆς ζωτικῶν ὀργάνων σὲ ἄλλους ἀσθενεῖς, ὀμιλοῦμε πασιφανῶς γιὰ εἰκαζόμενη συναίνεση, ἔστω ἠπιότερης μορφῆς ἀπὸ ἐκείνη τοῦ ἀρχικοῦ ν. 3984/2011.

2) Σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 2 τοῦ Συντάγματος «ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ προστασία τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελοῦν τὴν πρωταρχικὴ ὑποχρέωση τῆς Πολιτείας». Ἡ λέξη «ἀξία», περιλαμβάνει ἓνα εὐρὺ κατάλογο θεμελιωδῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως ἡ ὑγεία, ἡ προσωπικότητα, τὸ δικαίωμα στὴν αὐτοδιάθεση τοῦ σώματος ἀκόμα καὶ μετὰ θάνατον, ἡ ἀξιοπρέπεια κ.τ.λ.

Δίδοντας στὰ συγγενικά πρόσωπα ἑνὸς ἀνθρώπου τὴ δυνατότητα νὰ δωρίσουν τὰ ὄργανά του, καταστρατηγεῖται εὐθέως ἡ ἀξία τοῦ ἀσθενοῦς καὶ προσβάλλεται ἡ προσωπικότητά του. Στὴν πραγματικότητα ὁ νόμος δίνει τὴ δυνατότητα τῆς «νόμιμης» ὑφαρπαγῆς τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιάθεσης τοῦ σώματος σὲ τρίτα πρόσωπα καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀντιβαίνει στὴν ὡς ἄνω συνταγματικὴ διάταξη. Ὁ μόνος πού ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δωρίσει τὰ ὄργανά του εἶναι ὁ ἴδιος ὁ δότης, ὡς μοναδικὸς ἔχων τὸ δικαίωμα αὐτοδιάθεσης τοῦ σώματός του.

3) Ἡ διάταξη τοῦ ἄρθρου 5 παρ. 1 τοῦ Συντάγματος, ὀρίζει ὅτι «καθένας ἔχει δικαίωμα νὰ ἀναπτύσσει ἐλεύθερα τὴν προσωπικότητά του καὶ νὰ συμμετέχει στὴν κοινωνικὴ, οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ ζωὴ τῆς Χώρας, ἐφόσον δὲν προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων καὶ δὲν παραβιάζει τὸ Σύνταγμα ἢ τὰ χρηστά ἥθη».

Αυτή ή έλευθερία στή συμμετοχή στήν κοινωνική ζωή παραβιάζεται μέ τήν παροχή τής έξουσίας διάθεσης τοῦ σώματος σέ τρίτα πρόσωπα, ἔστω καί ἂν αὐτά εἶναι οἰκεῖα στόν δότη. Ἐν λάβουμε μάλιστα ὑπ' ὄψιν ὅτι ή απόφαση δωρεᾶς τῶν ὀργάνων εἶναι ἰδιαζόντως κρίσιμη γιά τό ἂν θά εξακολουθήσει νά ἀναπνέει ὁ ἀσθενής-ὑποψήφιος δότης, καταλήγουμε στό συμπέρασμα ὅτι τό καθεστῶς τής «οἰκογενειακῆς συναίνεσης» εἶναι ἀντίθετο καί μέ τό ἄρθρο 5 παρ. 1 τοῦ Συντάγματος.

4) Παρότι μέ τό νόμο 4075/2012 τέθηκε ή προϋπόθεση τής συναίνεσης τῶν οἰκεῖων, δέν διευκρινίζεται ποιοί ἀκριβῶς εἶναι αὐτοί οἱ οἰκεῖοι, ὅπως συνέβαινε μέ τό νόμο 2737/1999 περί τῶν μεταμοσχεύσεων, πού ἴσχυε μέχρι πρό τιнос. Ἀντιθέτως, τίθεται ἀόριστα ὁ ὅρος οἰκογένεια, χωρίς νά διευκρινίζεται ἂν αὐτός πρέπει νά ληφθεῖ ὑπ' ὄψιν ἓν στενή έννοια, δηλαδή σύζυγος καί τέκνα ἢ ἂν πρέπει νά έννοήσουμε καί τούς γονεῖς ἢ ἄλλους συγγενεῖς μέ μία πιό εὐρέως ἑρμηνευμένη έννοια τοῦ ὅρου οἰκογένεια, ὅπως ἴσχυε μέ τόν προηγούμενο νόμο 2737/1999 περί τῶν μεταμοσχεύσεων.

Θά πρέπει νά σημειώσουμε ἐπίσης, ὅτι σύμφωνα μέ τή θεωρία τοῦ Οἰκογενειακοῦ Δικαίου, ὁ ὅρος «οἰκογένεια» ὡς νομική έννοια, ἀνήκει στίς ἀόριστες έννοιες, πού ἐξειδικεύονται ἀπό τόν ἑρμηνευτή μέ βάση τίς ἐπικρατοῦσες κοινωνικές ἀξίες καί ἀντιλήψεις (Θανάση Κ. Παπαχρίστου, Καθηγητοῦ Οἰκογενειακοῦ Δικαίου τής Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν - Ἐγχειρίδιο Οἰκογενειακοῦ Δικαίου – σελ. 2). Δέν ὑπάρχει δηλαδή, σαφῆς ὀρισμός τοῦ ὅρου «οἰκογένεια» μέ ἀποτέλεσμα αὐτός νά ἐπιδέχεται διαφορετικές ἑρμηνεῖες. Ἡ δέ ἐξειδίκευση τής ἀόριστης νομικῆς έννοιας ἀπό τούς θεράποντες ἰατρούς περικλείει πάντοτε τόν κίνδυνο τής αὐθαίρετης καί ὑποκειμενικῆς κρίσης.

5) Ἀπορίες δημιουργοῦνται καί ἀπό τήν προφανῆ πρακτική ἀδυναμία διαφύλαξης τοῦ ἀσθενοῦς στήν περίπτωση πού οἱ οἰκεῖοι του πιθανόν νά ἐπιβουλεύονται τή ζωή του ἢ διαφωνοῦν στό ἀμφιλεγόμενο ζήτημα τής δωρεᾶς ὀργάνων. Ἐπιπλέον, δέν εἶναι σπάνιες οἱ περιπτώσεις ὅπου τά μέλη κάποιας οἰκογένειας δέν ἔχουν καμία μεταξύ τους ἐπικοινωνία, οὔτε κἂν τίς ἐλάχιστες τυπικές σχέσεις. Ἀκόμα καί ἂν ὁ ἀσθενής ἔχει κάνει τή νόμιμη δήλωση ἄρνησης δωρεᾶς ὀργάνων, σέ περίπτωση πού οἱ οἰκεῖοι του δώσουν τήν ἔγκριση στοῦς ἰατρούς, δέν θά ὑπάρχει κάποιος πού θά μπορεῖ νά ἀντιτάξει τήν ἄρνηση προκειμένου νά μή γίνει ή ἀφαίρεση τῶν ὀργάνων.

6) Ἐπιπλέον, δέν καθορίζεται τί γίνεται μέ αὐτούς πού δέν ἔχουν οἰκογένεια ἢ δέν μποροῦν νά έντοπισθοῦν οἱ οἰκεῖοι τους, ὅπως οἱ πολυπληθεῖς μετανάστες πού φιλοξενεῖ ή χώρα μας. Σέ αὐτές τίς περιπτώσεις ἰσχύει ή σκληρῆς μορφῆς

εικάζόμενη συναίνεση του ν. 3984/2011 και έτσι οι αρμόδιοι ιατροί έχουν τη δυνατότητα να συντάξουν πιστοποιητικό θανάτου για ένα άσθενή που εξακολουθεί να έχει καρδιακούς χτύπους, χωρίς να ερωτηθεί έστω κάποιος οικείος.

Για τους παραπάνω λόγους ο νόμος 3984/2011 με τη συμπλήρωση του ν. 4075/2012 είναι προδήλως αντισυνταγματικός καθώς αντιστρατεύεται την αξία και την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ανθρώπου, όπως αυτές προστατεύονται από τα μη αναθεωρητέα άρθρα 2 παρ. 1 και 5 παρ. 1 του Έλληνικού Συντάγματος.

Ο Νόμος περί των μεταμοσχεύσεων, για να είναι σύμφωνος με τό Σύνταγμα, οφείλει να παρέχει τό δικαίωμα δωρεάς των οργάνων μόνο στον δότη ως φορέα του δικαιώματος αυτοδιάθεσης του σώματός του, αποφεύγοντας την υιοθέτηση των διαφόρων μορφών εικάζόμενης συναίνεσης, όπως είναι ή ισχύουσα «οικογενειακή συναίνεση».

Πειραιάς, 7/10/2013

Ο Γνωμοδοτών

Χαράλαμπος Χ. Άνδραλης
 Δικηγόρος
 Β. Ρώτα αρ. 1 Κορυδαλλός
 Τηλ. 210- 4959011, 6982005670

Άπό την προσεκτική ανάγνωση των δύο παραπάνω νομικών κειμένων αντιλαμβανόμαστε ότι στην ως άνω έγκύκλιο της Διαρκούς Έρας Συνόδου υπάρχουν σοβαρά προβλήματα βιοηθικής αλλά και νομιμότητας.

Σας αποστέλουμε λοιπόν τό παρόν έγγραφο επί τῶ τέλει της όρθης ένημερώσεώς Σας και μέ την υϊκή παράκληση σύντομα να τροποποιηθεί και να ενημερωθεί όρθως τό χριστεπώνυμο πλήρωμα της Έκκλησίας μας, πράγμα τό όποιο αναμφιβόλως και Σεις έπιθυμείτε.

Διά την Έστία Πατερικών Μελετών
 έλάχιστος έν πρεσβυτέρους
 αρχιμ. Σαράντης Σαράντος
 έφημέριος του Ι. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου Άμαρουσίου.

Άναβάσεις

4 Νοεμβρίου 2013